

TAMPERE.
FINLAND

Tampella

Turvallisuuskysely 2021

Syksy 2021

Turvallisuuskysely

- Kysely toteutettiin syksyllä yhteistyössä Oikeusministeriön Rikksentorjuntaneuvoston kanssa.
- Kyselyn kohderyhmänä oli Tampereen kaupungin 15 vuotta täyttäneet asukkaat.
- Kyselyn tavoitteena selvittää asukkaiden mielipiteitä asuinalueensa turvallisuuden nykytilanteesta. Tänä vuonna selvitettiin myös koronapandemiasta johtuvaa turvallisuutta ja turvattomuuden tunnetta.
- Kyselyyn saatiin 3313 vastausta.
- Kysely toteutettiin edellisen kerran vuonna 2017.

OIKEUSMINISTERIÖ

RIKKSENTORJUNTANEUVOSTO
RÅDET FÖR BROTTSFÖREBYGGANDE

TAMPEREEN KAUPUNKI

Vastaajat

- Kyselyyn vastaajista valtaosa (65 %) on naisia ja noin kolmasosa (31 %) miehiä. Loput 4 % vastanneista muita.
- Innokkaimmin kyselyyn vastasivat 20–49-vuotiaat.
 - Nuorempien vastaajien (15-19 vuotiaat) määrä oli varsin vähäinen kyselyssä (2 %).
 - Vanhempia vastaajia (60-69 vuotiaat) oli noin 11% vastaajista.
 - Yli 70-vuotiaita vastaajia 4 %.
- 65 % vastaajista on työelämässä, 7 % työttömänä, 13 % eläkkeellä, 12 % opiskelijoita ja 3 % on työelämän ulkopuolella muista syistä.

TAMPERE.
FINLAND

Tulokset

- Valtaosa kuntalaisista (79 %) kokee asuinympäristönsä rikokset ja järjestyshäiriöt hyvin pieniksi tai melko pieniksi ongelmiksi. Heistä 23,9 % on miehiä ja 51,4 % naisia (muut 3,6 %).
 - Erityisesti 30-49 vuotiaat kokevat väkivallan omalla asuinalueella lisääntyneen jonkin verran.
- Suurimmat huolenaiheet rikosten kohteeksi joutumisesta liittyvät liikenneonnettomuuden uhriksi joutumiseen, omaisuuden varastamiseen tai vahingoittamiseen, häirinnän tai väkivallan tai väkivallan uhkailun kohteeksi joutumiseen.
- Muina huolenaiheina nousevat eniten esille ihmisten syrjäytyminen, rasismi tai suvaitsemattomuus ja valvonnan siirtymisen yksityiselle turvallisuusalalle.
- Toimiviksi ratkaisuksi rikollisuus- ja häiriökäyttäytymisongelmiin vastaajat nostavat erityisesti poliisin suorittaman yleisen järjestyksenvalvonnan lisäämisen, valaistuksen lisäämisen ja kunnossapidon, paremman kunnossapidon (roskien siivous ja töhryjen poistamisen) ja kameravalvonnan lisäämisen.

Avovastausten sisällönanalyysi

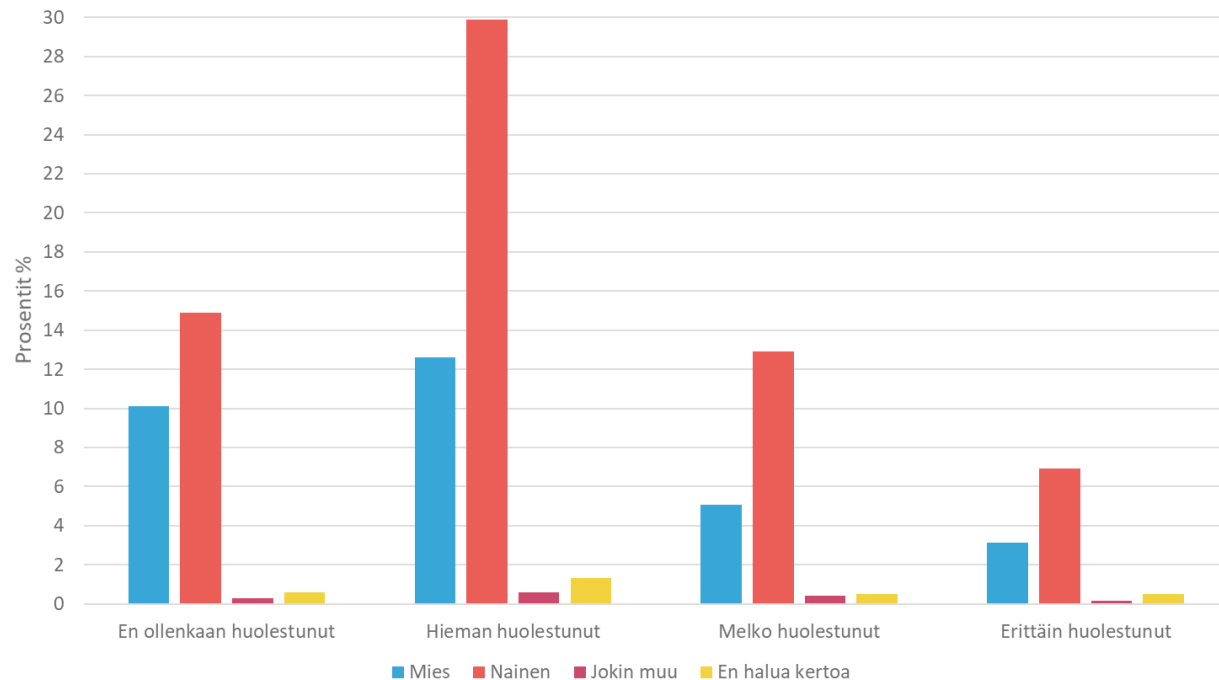
- Päihdeongelmat ja päihteidenkäyttäjät nousivat avovastauksissa kiistatta asukkaita eniten huolestuttavaksi aiheeksi.
 - 3313 vastaajasta 1227 vastasi avoimeen kysymykseen.
 - 1227 vastauksessa noin 600:ssa mainittiin huumeet, huumekauppa tai päihteidenkäyttäjät eri muodoissaan.
- Osa vastaajista kokee keskustan ”ikäväksi paikaksi”.
- Nuorten häiriökäyttäytyminen ja syrjäytyminen puhuttavat.
- Muita turvallisuutta vaarantavia tekijöitä tai turvallisuuden tunnetta horjuttavia tekijöitä:
 - Liikenne
 - Sähköpotkulaudat, ajonopeudet, liikennesuunnittelu esimerkiksi kunnossapidon, kevyen liikenteen sekä valo-ohjausten osalta.
 - Häirintä
 - Seksuaalirikoksen uhriksi joutuminen (tai sen pelko) sekä seksuaalissävytteiset ahdistelut nousevat vastauksista lukuisissa määrin eri asuinalueilla.
 - Varkaudet
 - Varkauksien määrä on lähes poikkeuksetta jokaisella asuinalueella murheenkryyni. Näihin lukeutuvat pyörävarkaudet, autojen osien varastaminen sekä pihojen koriste-esineiden varastaminen.

Liikenne

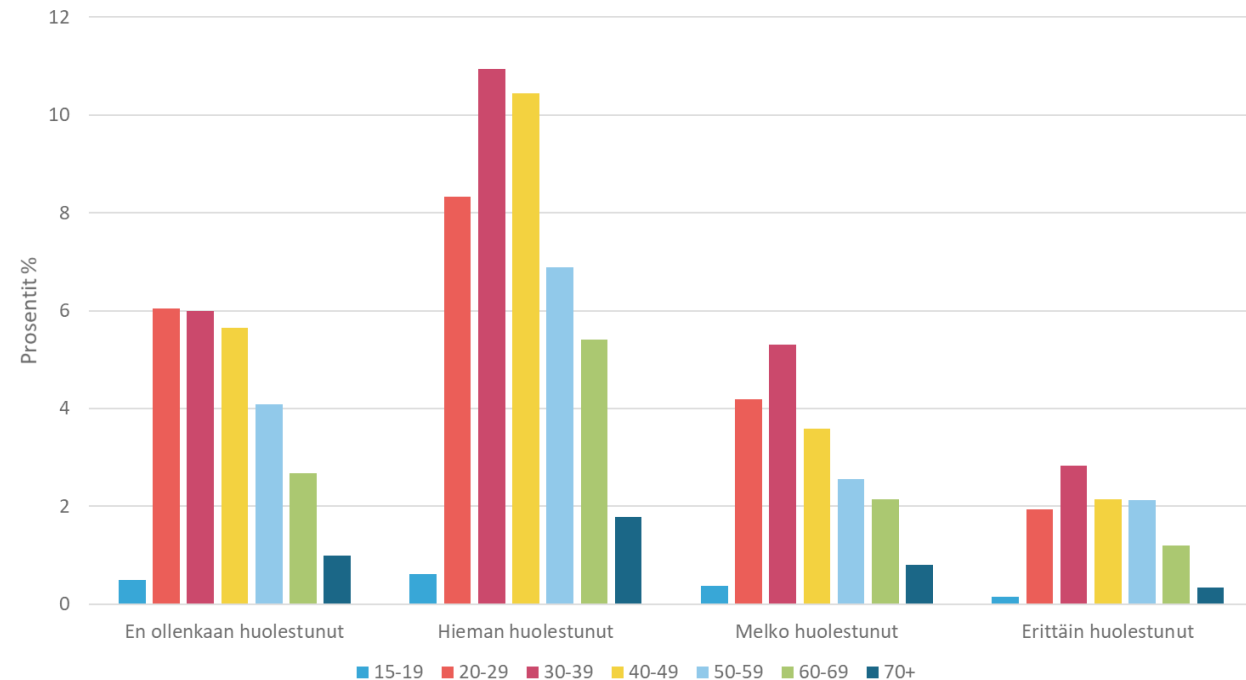
- Kyselyssä selvitettiin vastaajien huolestuneisuutta liikenneonnettomuuden uhriksi joutumisesta.
 - 29,7 % vastaajista on erittäin huolestunut tai melko huolestunut liikenneonnettomuuden uhriksi joutumisesta.
 - Heistä naisia 19,9 % , miehiä 8,2 % (muut 1,6 %).
- Avovastauksissa toivottiin tehokkaampaa liikennevalvontaa erityisesti koulujen ja suojateiden lähetyville, enemmän hidasteita ja valo-ohjausta sekä huomion kiinnittämistä teiden kunnossapitoon ja ajonopeuksiin.
- Liikenteen osalta avovastauksissa nousi runsain määrin myös sähköpotkulaudat, niiden ajonopeudet ja holtiton käyttö. Lisäksi sähköpotkulautojen ajattelemaan parkkeeraustyyli aiheuttaa vastaajien mukaan vaaratilanteita.
- Vastaajat olisivat toivoneet enemmän kysymyksiä liikenneturvallisuudesta.

Ikä- ja sukupuolijakauma: Liikenneonnettomuuden uhriksi joutumisen pelko

Miten huolestunut olet siitä, että... Joudut liikenneonnettomuuden uhriksi?
Sukupuoli

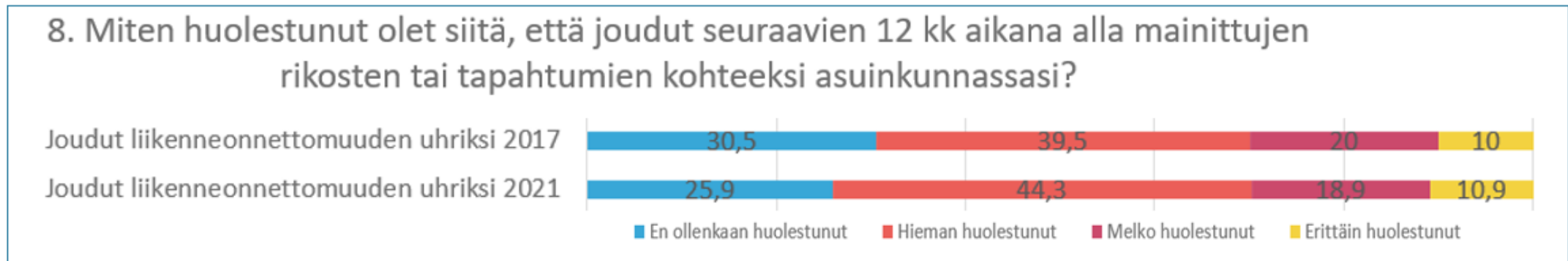

Miten huolestunut olet siitä, että... Joudut liikenneonnettomuuden uhriksi?
Ikäluokka

Liikenneonnettomuuden uhriksi joutumisen pelko

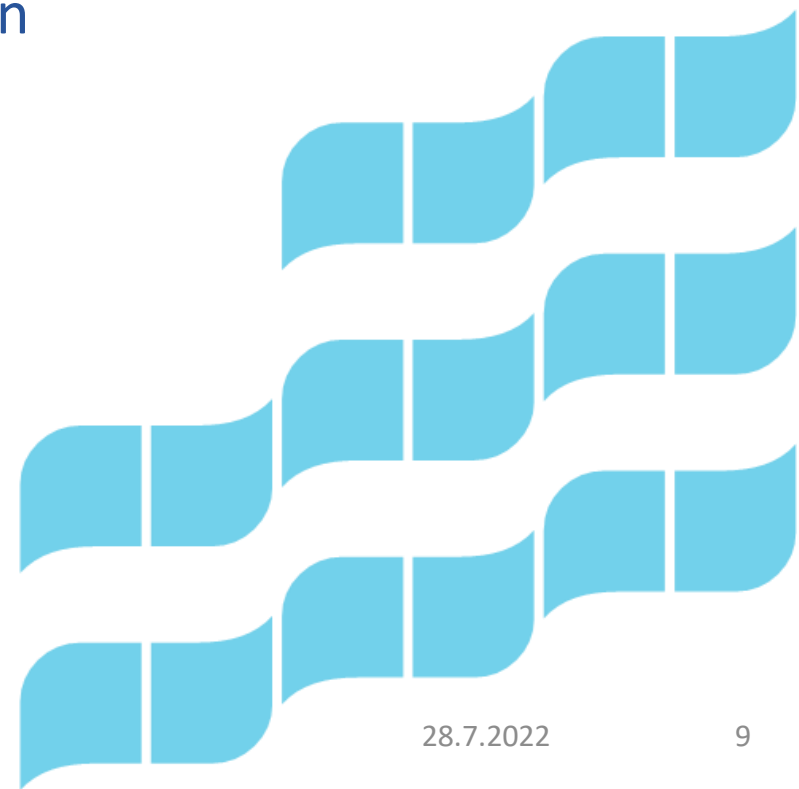
- Liikenneonnettomuuden uhriksi joutumisen pelko on noussut erittäin huolestuneiden osalta vuoden 2017 toteutetusta turvallisuuskyselystä noin yhdellä prosentilla:

- Kysymyksessä 15 selvitettiin, onko vastaajalle tapahtunut omalla asuinalueella jokin seuraavista tapaturmista viimeisten 12 kk aikana; kaatuminen, liukastuminen, putoaminen, liikenneonnettomuus, muu syy, tai ettei tapaturmia ole sattunut viimeisen 12 kk aikana.
 - Vastaajille tapahtuneet liikenneonnettomuudet ovat pysyneet vuoden 2017 kyselyyn verrattuna suunnilleen ennallaan (+ 0,6 %).
- Kysymyksessä 16 kysytään vastaajan näkemystä tapaturman syntyyn liittyen.
 - E erityisesti hiekoituksen puutteellisuus, katujen liukkaus, aurauksen puute sekä katujen kuoppaisuus ovat nousseet, verrattuna vuoden 2017 tuloksiin, mahdollisina syytekijöinä tapaturmille.

Häirintä ja seksuaalinen häirintä 1/2

- Noin 38 % vastaajista on vähintään hieman huolestunut seksuaalirikoksen (esim. raiskaus) uhriksi joutumisesta.
- Kyselyyn vastanneista naisista 21,5 % ja miehistä 10,2 % on joutunut sanallisen häirinnän (huutelu, kiroilu) kohteeksi.
 - Eniten häirintää ovat kokeneet 20-39 vuotiaat vastaajat.
- Kyselyyn vastanneista naisista (4,2 %) on kokenut seksuaalista väkivaltaa tai seksuaalista ahdistelua.
 - Valtaosa iältään 20-29 vuotiaita.

Häirintä ja seksuaalinen häirintä 2/2

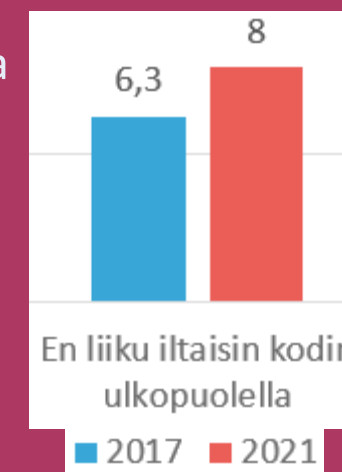
- Avovastauksissa seksuaalirikoksen tai seksuaalisen häirinnän kohteeksi joutumisen pelko kohdistuu erityisesti pimeään vuorokaudenaikaan ja tietyille alueille, kuten metsäpoluille.
 - Osa vastaajista kertoo varautuneensa turvasuihkein tai pitämällä avainnippua kädessään kohentaakseen omaa turvallisuuden tunnettaan.
 - Turvattomuuden tunteesta kirjoittaneet vastaajat kertoivat kokeneensa seksuaalista häirintää tai muuta häirintää kulkiessaan yksin ulkona.
 - Toimenpide-ehdotuksina turvallisuuden tunteen lisäämiseksi nostettiin valaistuksen lisääminen ja/tai valaistuksen parantaminen.

Varkaudet

- Yli 46 prosenttia vastaajista ovat melko huolestuneita tai erittäin huolestuneita siitä, että heidän omaisuutta joko vahingoitetaan tai varastetaan.
- Varkaudet ovat kohdistuneet polkupyöriin, auton osiin (katalysaattorit) sekä pihoilla oleviin koriste-esineisiin ja jopa ruohonleikkureihin.
- 129:n vastaajan vakituiseen asuntoon on kohdistunut murto tai varkaus (tai sen yritys).
- 28 vastaajaa on joutunut ryöstön uhriksi (varkaus väkivaltaa tai sen uhkaa käyttäen).
 - Näistä kaksi on kohdistunut yli 70 vuotiaaseen vastaajaan.

Turvallisuuden tunne

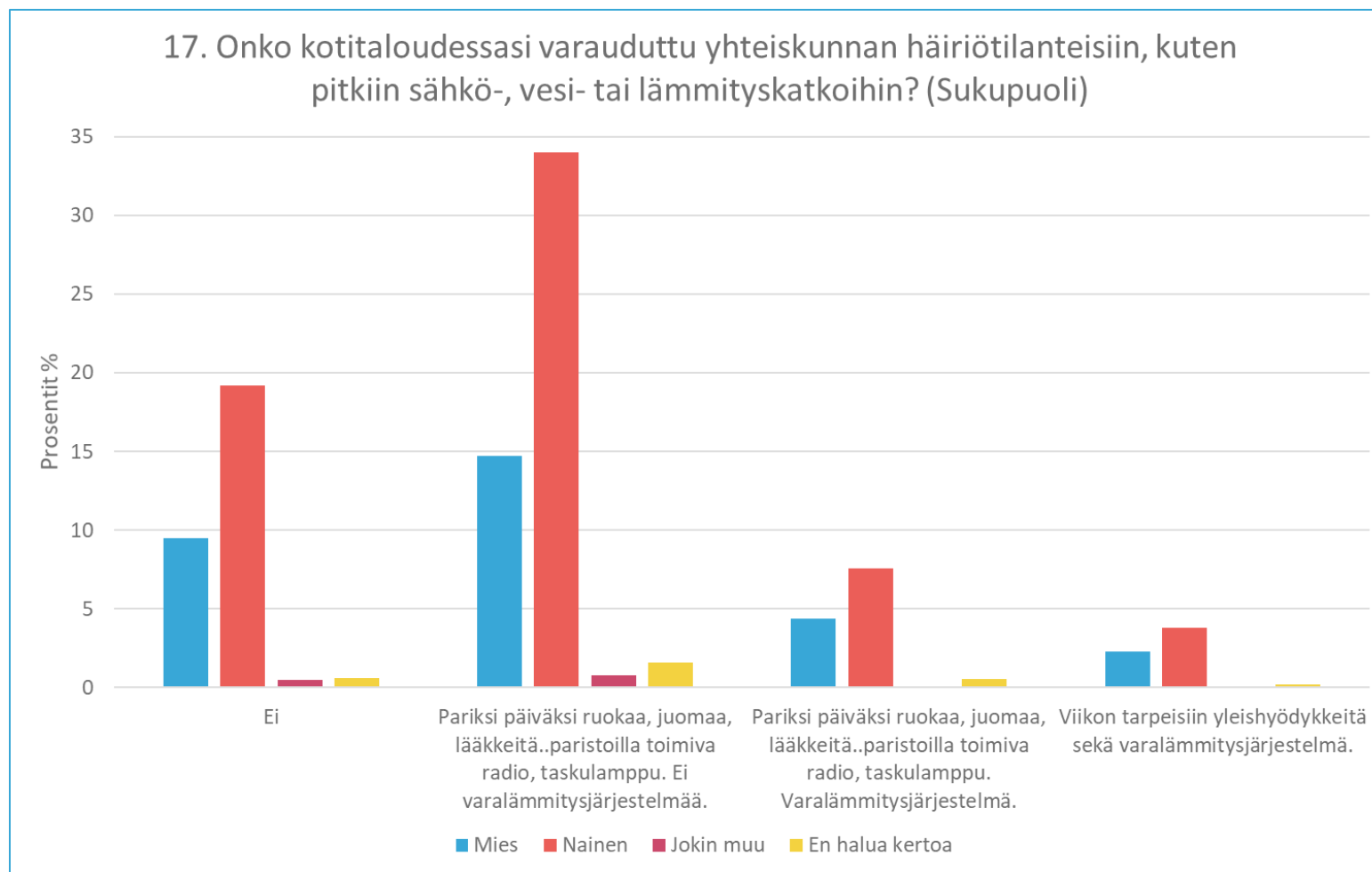
- Tampereen kaupungin asukkaiden turvallisuuden tunnetta pyritään hahmottamaan useassakin eri kysymyksessä mm. erilaisten pelkotilojen kokemisena tai huolestuneisuuden tunteina.
 - Turvallisuuden tunne on jokaisen henkilökohtainen kokemus ja siihen vaikuttavat monet eri tekijät jokaisen omassa elinympäristössä. Turvallisuuden tunteeseen vaikuttavat myös esimerkiksi aikaisemmat kokemukset ja media.
 - Vaikka todennäköisyys joutua rikoksen uhriksi on pieni, pelko ei välttämättä poistu – kaupungilla on tärkeä työ vaikuttaa ainakin joihinkin eri tekijöihin, esimerkiksi parantamalla valaistusta tai huolehtimalla siisteydestä ja viihtyvyydestä.
 - Turvallisuuden tunne ei ole suoraan yhteydessä todelliseen rikollisuuteen.
- Esimerkiksi kysymyksessä 10 selvitetään, onko vastaaja viimeisen 12 kk aikana pelännyt joutuvansa väkivallan kohteeksi liikkueensa iltaisin kodin ulkopuolella.
 - Vastaukset ovat jakautuneet tasaisesti, mutta vastausvaihdon ”En liiku iltaisin kodin ulkopuolella” vastaajamäärä on noussut lähes kahdella prosentilla vuoden 2017 turvallisuuskyselyyn nähden. Tähän saattaa vaikuttaa myös Covid-19 pandemia-aika.
 - Sukupuolijakauma vastauksen osalta: Naiset 6,7 %, miehet 1,3 %.

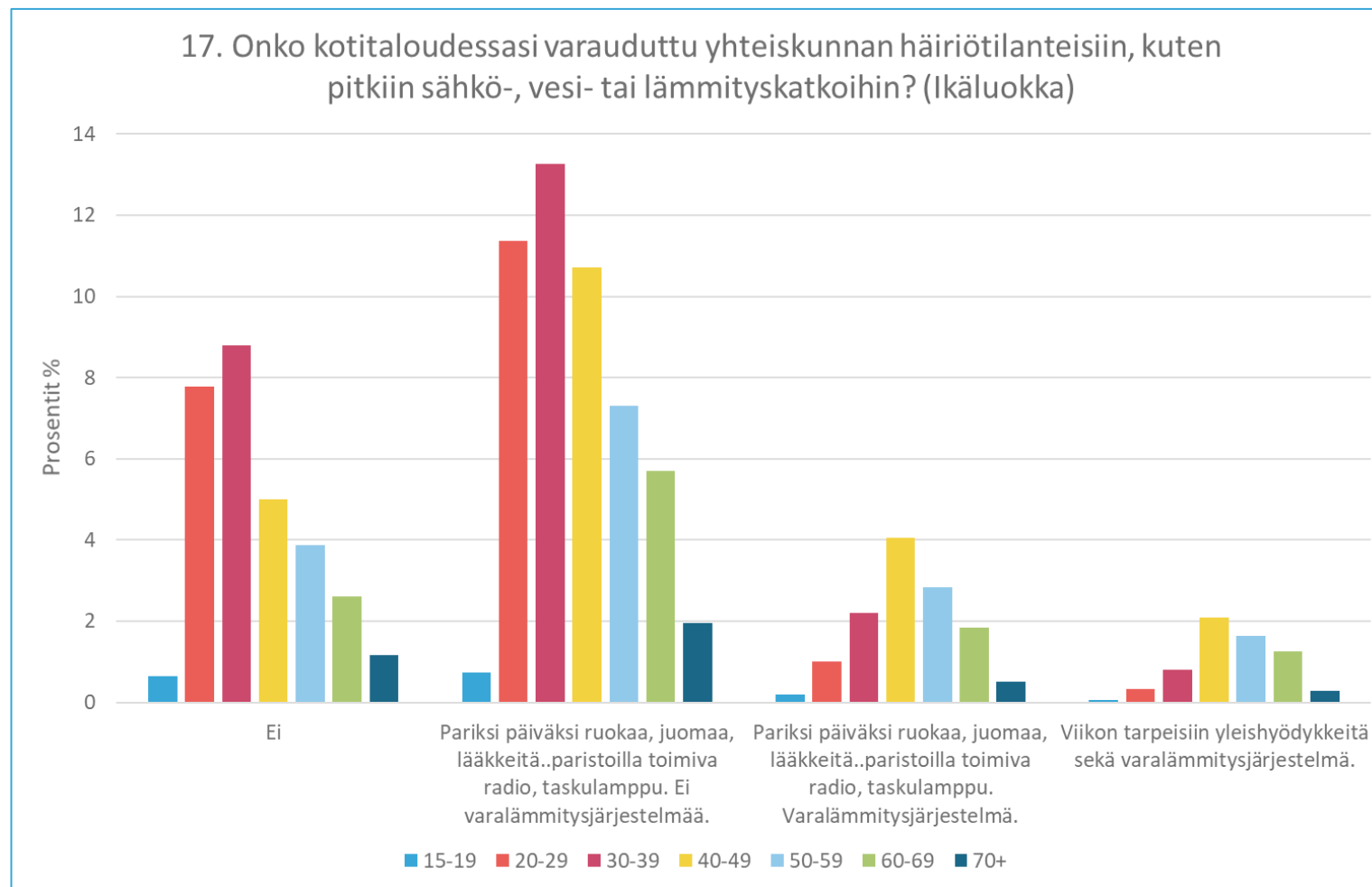
Varautuminen

- Osana turvallisuuskyselyä selvitettiin, miten asukkaat ovat varautuneet yhteiskunnan eri häiriötilanteisiin, kuten esimerkiksi pitkiin sähkö-, vesi- tai lämmityskatkoihin.
- Jokainen voi varautua erilaisiin yhteiskunnan häiriötilanteisiin ylläpitämällä kotonaan muutaman päivän ruokavarastoa, hankkimalla paristokäyttöisen taskulampun ja radion. Jokainen voi myös suunnitella, miten vesihuolto ja lämmitysasiat kotona järjestyisivät häiriötilanteissa.
- Osana varautumista on tärkeää, että jokainen perheenjäsen osaa tarvittaessa hälyttää apua.
- Alkusammutustoimenpiteet ja toimiminen tulipalotilanteessa ovat myös tärkeitä asioita kerrattavaksi kotona.
- Lisää kotona varautumisesta [SPEK:in verkkosivuilla](#) (Suomen Pelastusalan Keskusjärjestö).

Varautumisen sukupuolijakauma

Varautumisen ikäjakauma

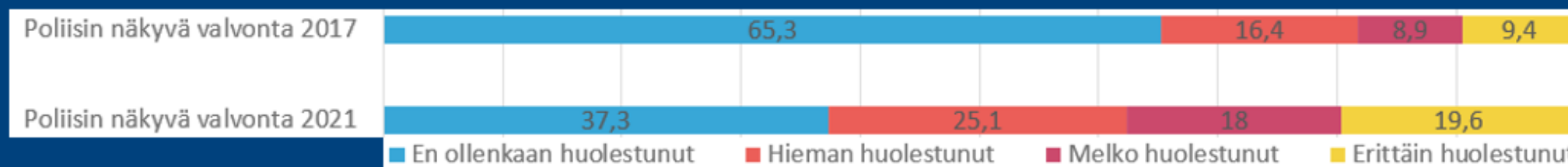

COVID-19

- Tänä vuonna turvallisuuskyselyssä selvitettiin Koronapandemia-ajan turvallisuutta ja turvattomuuden tunnetta.
 - Koronapandemia puhutti odotettua vähemmän avovastauksissa.
- Vastaajat kokevat järjestyshäiriöitä ja rikollisuutta olevan enemmän koronapandemia-aikana kuin aikaisemmin.
 - Erityisesti roskat ja epäsiisteys, pyörävarkaudet, äänekäs juhliminen yksityisasunnoissa, uhkaava tai väkivaltainen käytös julkisilla paikoilla sekä erilaiset merkit huumausaineiden käytöstä nousevat vastauksista.
- 20,8 % vastaajista kokee erittäin kuvaavaksi väittämän, että koronapandemia-ajan rajoitukset ovat aiheuttaneet vastaajalle tai hänen perheelleen huomattavaa stressiä.

Poliisin resurssit

- Poliisin liian vähäiseen resursointiin liittyvä huolestuneisuus näkyy vastauksissa ja se luo asukkaille turvattomuuden tunnetta.
 - 22,7 % naisista ja 13,3 % miehistä ovat erittäin huolestuneita tai melko huolestuneita poliisin näkyvän valvonnan määrästä.
 - Huolestuneisuus jakautuu tasaisesti eri ikäluokkien välille.
- Huolestuneisuus on kohonnut vuoden 2017 turvallisuuskyselyn vastauksiin nähden roimasti:

Vastaajien toimenpide-ehdotukset

- Moni vastaaja nostaa mielenterveyspalveluihin panostamisen sekä syrjäytymisen ehkäisemisen ennaltaehkäisevinä toimenpiteinä. Päihdeongelmallisille toivotaan konkreettisia, elämää parantavia toimenpiteitä.
- Erityisesti tehokkaampi valaistukseen ja siisteyteen panostaminen lisääisivät asukkaiden turvallisuuden tunnetta.
- Tietoturva ja -suoja asioihin toivotaan kiinnitettävän entistä enemmän huomiota.
- Liikenneturvallisuuteen panostaminen muun muassa valo-ohjauksin ja hidastein.
- Poliisien määrän lisääminen sekä Suomen sisäisen turvallisuuden arvostaminen ja siihen panostaminen ovat keskeisiä elementtejä ongelmakohtien parantamiseksi.

Lainauksia 1/2

- *"Koko keskusta-alueella päihteidenkäyttäjät näkyvät entistä enemmän katukuvassa ja luovat yleistä turvattomuuden tunnetta. Ulkopuoliset eivät uskalla puuttua tappeluihin tai ahdisteluun, sillä pelätään oman turvallisuuden ja hengen puolesta."*
- *"Polkupyörien säilyttäminen turvallisesti ilman lukittua pyörävarastoa on mahdotonta keskusta-alueella, sillä vanhoja ja hyvin lukittujakin pyöriä yritetään varastaa keskellä kirkasta päivää."*
- *"Yleinen epäsiisteys, roskat ja graffitit ärsyttävät. Puoliavoin huumekauppa ja niiden käyttäjät huolestuttavat ja pelottavat. Poliisin näkyvän valvonnan puute keskustassa ihmetyttää."*
- *"Keskusta rauhaton, huumeet ja niiden käyttäjät aiheuttavat jatkuvaa levottomuutta. Ulkomaalaisporukat samoin. 13-vuotiaaseen lapseen käyty käsiksi ulkomaalaisten miesten toimesta, yritetty suudella väkisin ja kourittu. Uusi asunto katsottuna jo maaseudulta, täällä mahdoton asua."*

Lainauksia 2/2

”Kouluissa kiusaamiseen pitäisi olla tiukemmat mahdollisuudet ja hoitopolut valmiina. Uskon vahvasti että oireilevat lapset ovat tulevaisuuden huumeidenkäyttäjiä ja väkivaltaisia aikuisia. Olen nyt omien lasteni koulussa huomannut ettei mitään keinoja ole. Vakavastikin väkivaltaa käyttävät pienet lapset saavat jatkaa koulussa, vaikka tarvitsisivat selkeästi esimerkiksi pienryhmäopetusta tai apua käyttäytymiseensä.”

”...Ja selväähän on, että mitä huonommin yhteiskunta pitää huolta omistaan, sitä pahemmaksi meno menee. Toivottavasti kaupungilla ymmärretään, että kaikkein heikoimmassa asemassa olevien hankaluuksia helpottamalla nimenomaan käytännöllisen avun turvin voidaan parhaiten vähentää häiriökäyttäytymistä ja uhkia. Hyvinvoivat ihmiset eivät riehu, roskaa tai tappele. Pahoinvoivat kylläkin.”

Yhteenveto

- Maahanmuutto puhuttelee edelleen, mutta ei yhtä laajasti kuin vuoden 2017 turvallisuuskyselyssä.
 - Vuonna 2017 tuloksiin oletetaan vaikuttaneen vuoden 2015 maahanmuuttoaalto.
- Useat tekijät ovat tavalla tai toisella kytkeytyneenä toisiinsa. Esimerkiksi yhtenä turvattomuuden aiheuttajana koetaan kasvava huume- ja päihdeongelma eri muodoissaan (käyttäjät ja siihen liittyvä häiriökäyttäytyminen, myynti, ruiskut/neulat, rikokset).
 - Vastaajat linkittävät päihteidenkäyttäjät erityisesti varkauksiin ja häirintään.
- Liikennekäyttäytyminen ja -järjestelyt vaikuttavat asukkaiden turvallisuuden tunteeseen.
- Vastaajia huolettaa koronapandemia-aikana lisääntynyt ihmisten syrjäytyminen ja nuorison toimeettomuus, kun harrastukset ovat olleet tauolla eikä nuorisolle ole ”sopivia” kokoontumispaikkoja.